



Kalender		Generel info
Uge:	Bemærkninger	Vi tilstræber at opbygge undervisningen ud fra et princip om kortere oplæg, inddragelse, bevægelse og fordybelse.
33	Introuge	Mål: Vores undervisning er tilrettelagt efter at øge det enkelte barns faglige og sociale udvikling. Derudover følger vi De Forenklede Fællesmål for de enkelte fag, som kan ses på Undervisningsministeriets hjemmeside.
34	Gruppelejr	
35	Forældremøde tirsdag d. 27/8 kl. 16.00-17.30	
36	Opstart mentor	Lektier/hjemmearbejde: Vil blive offentliggjort på lektiebogen på elevintra. Børnene skal tjekke elevintra hver dag. Vi vil kontakte forældrene, hvis vi oplever, at barnet ikke laver sine lektier.
37		
38		
39	Intro til projektuge	Kontaktlærertid: Hver fredag har vi kontaktlærertid. I kontaktlærermodulet holder vi et ugentligt børnemøde som en del af den demokratiske proces på skolen. Her træner vi det at være en del af et fællesskab. Børnemødet vil bl.a. have fokus på det sociale klima i gruppen, elevrådet, og hvad der ellers rør sig. Eleverne vil på skift fungere som mødeledere og referenter.
40	Projektuge	
41	Basisuge	
42	Efterårsferie	Frifredag: Går på skift mellem børnene, hvor de skriver om ugens gang og deres oplevelser i Æ1. Lærerne har også en del, hvor vi fortæller om oplevelser, planer og informerer om vigtige sager. Frifredag læses af både forældre og børn, da det er vores vigtigste kommunikationsorgan sammen med intra.
43		
44		
45	Skoleavis (dansk) Skole-hjem-samtaler Skolen er lukket fredag d. 8/11	Læsebånd: I Æ1 arbejder vi kontinuerligt med børnenes læselyst. Børnenes skiftes til at lave boganmeldelser som inspiration for andres læsning. Læsebånd kan være i børnenes egne medbragte bøger, men det kan også være i en fællesroman. I læsning af fælles værker har vi fokus på aldersvarende og afvekslende litteratur. Børnene arbejder også med individuelle mål indenfor læsning med udgangspunkt i læsehastighed, læseforståelse, læsestrategier. Læsebåndet har vi placeret fire dage om ugen. For at optimere læsningen vil vi bede jer om løbende at holde øje med, om I har nok (og passende) læsemateriale. Børnene skal desuden læse min. 20 minutter derhjemme (5 ud af 7 dage).
46	Skoleavis (dansk) Skole-hjem-samtaler	
47	Friskolemarked Skole-hjem-samtaler	
48	Juleklippedag d. 29/11	Basisuge: I Basisugen vil vi sætte fokus på basisfærdighederne og prøve at afdække den enkeltes styrker og udfordringer i de forskellige fag. Bl.a. gennem nogle individuelle prøver, der har til hensigt at følge op på den enkeltes faglige udvikling.
49		
50		
51	Juleferie d. 20/12	Engelsk: Engelskundervisningen i Æ1 vil bære præg af en varieret arbejdsform og materialeform, samt have fokus på at arbejde med alle kompetencer indenfor faget - det være sig både lytte, tale, læse og skrive engelsk i samtlige moduler. Vi vil arbejde med forskellige genrer og medier både som det vi lærere introducerer, men også hvad børnene selv skal producere. Til nogle aktiviteter/forløb vil vi organisere børnene efter niveau eller holdvis, alt efter hvad vi finder didaktisk og pædagogisk bedst.
52		
1		
2	Opstart mandag d. 6/1	Dansk: Vi har kursusdansk i to moduler om ugen. Her er vi opdelt på hold 6 og hold 7. Vi arbejder med materialet STAV, som har fokus på grammatik og stavning. Vi supplerer undervisningen med andre materialer og onlinesider som f.eks. grammatip.com. Der vil som udgangspunkt være diktat om mandagen. Da vi tænker, at det er vigtigt at børn bliver præsenteres for forskellige genrer og typer af litteratur, vil vi hver dag læse højt i forbindelse med tolv-pausen. Højt-læsning skaber en hyggelig stund og en fælles læseoplevelse for hele gruppen. Når vi er tre undervisere i danskmodulerne, vil vi ofte forsøge at dele i tre mindre grupper, som hver arbejder i dybden med forskellige ting indenfor danskfaget fx faglitteratur. Målet er, at børnene udvikler gode læsestrategier, som på sigt kan benyttes til flere typer af litteratur.
3		
4	Projektuge	
5		I uge 45 og 46 deltager vi i Mediekonkurrencen, som er blevet til i et samarbejde mellem Red Barnet, Politiken, Ekstra Bladet og Jyllandsposten. Børnene i Æ1 skal i denne periode skrive deres egen avis. I år er overskriften "Grænser". Mediekonkurrencen giver eleverne mulighed for at beskæftige sig med grænser i bredeste forstand. De vil fortolke og give nuancerede bud på deres forståelse af, hvad grænser er – og hvor grænsen går – for dem selv, for de sociale grupper, de begår sig i, og for nationale og globale problemstillinger.
6	Uge SEX	
7	Vinterferie	
8		Kulturfag: Vi har i år valgt at opdele kulturfagets moduler i flere dele: Historie 6, historie 7 og et fælles "Emne"-modul. Historie-modulerne er adskilt på hold 6 og 7, og disse moduler er som udgangspunkt ikke emnebettinget. "Historie" og ligger om mandagen for hold 6 og om onsdagen for hold 7. Kulturfagstimerne om tirsdagen er derimod emnebettinget, hvorfor vi har valgt at kalde det "Emne". Her er begge hold sammen, men vi vil undervejs dele holdet på kryds og tværs.
9		
10	Fastelavn d. 3/3 Morten barsel fra uge 10- uge 15	
11	Arbejdsdag Æ1 d. 15/3	
12	Besøgsdage; tirsdag og onsdag	
13	Påskeferie	
14		
15		
16		
17	Skolens fødselsdag d. 26/4	
18	Konfirmation d. 3/5	
19		
20	Fælleslejr d. 14/5 - 16/5	
21	Pinsemandag	
22	Kr. himmelfartsferie torsdag og fredag	
23	Grundlovsdag torsdag d. 5/6	
24	Pinsemandag d. 9/6 Madlejr	
25	Forberedelsesuge til lilleskolefestival. Afslutningsaften Æ1 d. 18/6 kl. 17.30-19.30	
26	Lilleskolefestival mandag-onsdag. Sidste skoledag fredag d. 27/6	



uge 35 - 40

Historie	Grækenland	Fairplay	Spil	Venskab	Respekt	Excellence	Fredstid
DANSK	De Olympiske Lege – med livet på spil! Vi skal arbejde med historiske billeder fra OL, hvor vi vil lave billedfortællinger ud fra, hvad vi tænker, der er sket. Herefter skal vi undersøge de rigtige begivenheder, og indtaler vores faktiske beretninger. I den store pause vil vi læse bogen: <i>”Liv på Spil”</i> højt i klassen. Bogen handler om Mads, der får fingrene i et mærkeligt spil , der er uhyggeligt livagtigt. Og der går ikke længe, før han finder ud af, at han faktisk sidder og afgør folks liv. Vi vil herefter arbejde med dele af bogen i graphic novel-udgaven, hvor vi vil arbejde med forskelle og ligheder og arbejde med virkemidlerne indenfor genren. Vi skal selv forsøge os med spiluniverset, når vi besøger Viborg Game Expo fredag d. 13/9 kl. 11.00-12.00						
MATEMATIK	Banebygger og medaljedesign OL 2024 i Paris blev der konkurreret i 26 forskellige sportsgrene. Hver sportsgren kræver en bane, som afviger fra de andre baner. I dette forløb, skal børnene arbejde med måleenheder samt at konstruere forskellige OL-baner i GeoGebra. Børnene skal agere banebygger og designer deres egen minigolfbane ud fra deres udarbejdede arbejdstegninger i GeoGebra. Forløbet indebærer også at designe, tegne og 3D-printe enkelte medaljer til Friskolen i Viborgs helt egen OL-dag.						
EMNE (KULTURFAG)	De Olympiske Leges historie Vi rejser tilbage i tiden til dengang himlen blev regeret af Zeus, og havet af Poseidon. På denne rejse vil vi opleve en meget anderledes verden end den børnene befærder sig i, i dag. De mennesker vi skal møde i forløbet, kaldte sig selv for hellenere og boede i det, vi i dag kender som det gamle Grækenland. For på dette tidspunkt var der ikke nogen, som kaldte sig for kristne, muslim eller hindu. I disse tider handler De Olympiske Lege ikke længere om Zeus eller grækernes religion, men er der alligevel noget religiøst over De Olympiske Lege som vi kender den i dag? I dette forløb skal vi søge svar hos oraklet i Delfi, vandre op på Akropolis og se, hvordan Athen så ud dengang og i dag.						
HISTORIE 6	Besættelsen Den 1. september 1939 angreb Tyskland nabolandet Polen. I løbet af kort tid gik flere europæiske lande med i krigen. Og i løbet af det følgende år bredte krigen sig til det meste af verden og det blev senere kendt som ”2. verdenskrig”. Forløbet giver børnene et overblik over besættelsestidens historie. Selv om der efterhånden kun er få, der husker besættelsen, er det er er periode i Danmarkshistorien som stadig spiller en stor rolle og har betydning for danskerne selvforståelse. Sigtet med forløbet er, at børnene får viden om besættelsen, hvordan og hvorfor den fredelige besættelse udvikler sig til et mere konfliktfyldt forhold mellem befolkningen, myndighederne og besættelsesmagten. Besættelsestiden præsenteres i en vis sammenhæng med krigens udvikling. Undervejs vil vi forsøge at inddrage lokalhistorie fra Viborg under besættelsen.						
HISTORIE 7	Mægtige USA “The land of the free” og “The greatest country in the world” er udtryk, som ofte bruges til at henvise til United States of America. Er det, det? Hvorfor og hvorfor ikke? Sigtet med forløbet er, at børnene får viden om USA, hvordan landet blev til USA, hvilke politiske kulturer former det amerikanske samfund både nu og før, USA's effekt på krigene gennem tiden og sidst men ikke mindst, hvordan ungdomskulturen afviger fra den danske. Mægtige USA præsenteres i en sammenhæng fra uafhængighedskrigen, USA's rolle da verden verdenen blev delt i 2 fra 1946-1991, hvilke påvirkninger angreb på WTC havde og eftermælet dertil.						
NATURFAG	Hvor mange kontinenter har vi egentlig? Formålet er at øge børnenes viden om verdens lande og kontinenter med særligt fokus på De Olympiske Lege i Paris 2024, hvor bæredygtighed og genbrug var centrale temaer. Børnene vil undersøge, hvordan Paris 2024 har integreret genbrug og miljøvenlige løsninger i afviklingen af legene, og hvordan OL kan bruges som en platform til at fremme globale miljøinitiativer. Forløbet vil samtidig give indsigt i, hvordan forskellige nationer deltager i denne globale begivenhed, og hvordan landenes forskellige tilgange til bæredygtighed kan sammenlignes. Vi skal lære om forskellige lande, deres hovedstæder, kulturer og geografi. Børnene arbejder med kort og globus for at placere lande på deres respektive kontinenter. Herudover deltager vi i Masseeksperimentet .						
IDRÆT	Atletikkens historie Vi begynder skoleåret med en intro til idrætsfaget i Æ1, herunder rammer, struktur og forventninger til faget. Atletikkens historie kan spores tilbage til det gamle Grækenland, hvor atletikken var – og stadig er - en central del af De Olympiske lege. I dette forløb skal vi se om vi kan være ‘hurtigere, højere, stærkere - sammen’, når vi kaster os ud i forskellige discipliner inden for atletikkens verden. Forløbet vil samtidige have ture ude af huset, hvor vi blandt andet skal til Viborgs atletikstadion.						
ENGELSK	The Olympic Games Vi ser tilbage på de oprindelige Olympiske lege i Grækenland, og igennem korte tekster og filmklip kigger vi nærmere på olympiske sportsgrene og sportsudøvere. Vi kommer til at læse i og arbejde med det engelske materiale “You wouldn’t want to be in the ancient Greek Olympics” og “On your marks, get set... gold!”. I læsebånd læser- og arbejder vi med ”The Olympic Promise”. I forbindelse med denne periodes fokus på OL’s værdier skal vi selvfølgelig se nærmere på den olympiske ed: <i>“We promise to take part in these Olympic Games, respecting and abiding by the rules and in the spirit of fair play, inclusion and equality. Together we stand in solidarity and commit ourselves to sport without doping, without cheating, without any form of discrimination...”</i>						
TYSK	Wir sind in der Schule Emnet ”Wir sind in der Schule” skal give os ordforråd omkring at gå i skole. Vi stifter også bekendtskab med de traditioner, der er forbundet med at starte i skole i Tyskland og Danmark, så vi kan sammenligne de to kulturer. Vi taler også lidt om, hvad vi har lavet i sommerferien. Gennem chunks og samtaleøvelser udvider vi vores ordforråd. Sprogligt fokus: Hold 6: Vi arbejder med genkendelse af køn på substantivernes artikler, herunder simple huskeregler for, hvornår noget er femininum, neutrum eller maskulinum. Hold 7: Vi arbejder med sætningsanalyse og at kende forskel på, om et subjekt (grundled) er singularis (ental) eller pluralis (flertal), og om det er 1., 2., eller 3. person.						



Krop og køn					
uge 41-46					
Ligestilling	Psyke	Udholdenhed	Relation	Pubertet	Identitet
DANSK	Hjertestom / Stormhjerter I dette underemne, Krop og køn, skal vi arbejde med den grafiske roman "Hjertestorm/Stormhjerter" af Annette Herzog. Romanen er særligt spændende, fordi den kan læses fra to forskellige vinkler: den ene vej som pigens fortælling og den anden vej som drengens. Dette giver os en unik mulighed for at udforske, hvordan køn og perspektiv påvirker oplevelsen af pubertet, identitet og relationer. Vi vil have et skærpet fokus på, hvordan lyrik og billeder bruges i romanen til at formidle de stærke følelser og tanker, der opstår i denne livsfase. Børnene vil analysere, hvordan teksten og illustrationerne arbejder sammen for at skabe en dybere forståelse af kønnede oplevelser, og hvordan de to hovedpersoners forskellige synsvinkler giver nuancer til temaet krop og køn. Gennem kreative opgaver vil eleverne selv få mulighed for at eksperimentere med at udtrykke sig både lyrisk og visuelt, hvor de kan vælge at skrive og illustrere deres egne oplevelser med krop og køn. Vi vil også diskutere, hvordan valg af perspektiv kan ændre en historie og give nye indsigter. Dette forløb vil styrke elevernes forståelse af, hvordan køn kan påvirke vores måde at se verden på, samt udvikle deres evne til at tolke og skabe meningsfulde tekster og billeder.				
MATEMATIK	OL på Friskolen i Viborg OL-dag på Friskolen i Viborg er overstået og børnene har dystet i forskellige lege og discipliner og hvordan gik det? Børnene arbejder med at efterbehandle den data, som der er samlet ind til skolens eget OL. De skal fremstille diagrammer og lave matematikfaglige beskrivelser af data. Herunder skal børnene arbejde med omregninger samt statistik begreber.				
EMNE (KULTURFAG)	25 Kvinder der formede fortiden Vi skal arbejde projektorienteret, i mindre grupper, med bogen ”25 kvinder der formede fortiden”. Bogen er en tidsrejse, der begynder i 2000’erne og slutter i 1840’erne. De 25 kvinder fordeler sig hen over forskellige tidsperioder, og de satte vidt forskellige aftryk på både deres samtid og eftertid. F.eks. Danmarks første stuntkvinde Emilie Sannom og Grevinde Danner, som fik stor betydning for grundlovens tilblivelse. Eller Inge Lehmann, som opdagede Jordens indre kerne, og Danmarks vel nok første influencer: Margit Brandt – og mange andre. Tirsdag d. 5. november skal vi med Skolen i biografen og se dokumentarfilmen: ”And the king said, what a fantastic machine”. Filmen er en tankevækkende gennemgang af menneskehedens opslugthed af sig selv, hvor vi ser verden gennem et kameras linse. Filmen vender sit kamera direkte mod samfundet for at udforske, forklare og afdække, hvordan den uanfægtede besættelse af billedet har ændret vores adfærd. Den rejser spørgsmål om de samfundsmæssige konsekvenser af at have en billedproduktion fra 45 milliarder kameraer på planeten og undersøger, hvordan vi på kun 200 år ar skabt en industri, der er mange milliarder euro værd.				
HISTORIE 6	Besættelsen (fortsat) Vi fortsætter med- og afslutter emnet ”Besættelsen”.				
HISTORIE 7	Mægtige USA (fortsat) Vi forsætter med- og afslutter emnet ’Mægtige USA’.				
NATURFAG	Hvordan er det fysisk muligt? Dette forløb har til formål at give børnene en dybere forståelse af, hvordan atleter forbereder sig til at slå rekorder ved De Olympiske Lege. Forløbet vil undersøge kroppens fysiologi, betydningen af kost og træning, og hvordan disse elementer optimeres for at maksimere præstationer. Børnene vil lære om, hvad der kræves for at nå toppen inden for sport, og hvordan teknologi og videnskab spiller en rolle i at forbedre menneskelig præstation.				
IDRÆT	Udholdenhed og kropsbasis Hvor meget kan kroppen og hvordan kan børnene styrke deres udholdenhed? Udholdenhed handler om at flytte kroppens grænser og udforske, hvad menneskekroppen kan rent fysisk. Er der forskel på, om man er pige eller dreng? I dette forløb har vi fokus på styrke af de største muskelgrupper og forskellige typer træningsbegreber, som eksempelvis statisk- og dynamisk træning. Ligeledes skal kroppen udfordre tyngdekraften med småspring og hehændighedsøvelser såsom; håndstand, rulle, hovedet nedad og vægt på armene.				
ENGELSK	Human Rights, Womens Rights and Real-life heroes Being female, male, transgender or... we’ve all got rights! Og dem skal vi naturligvis arbejde med. Vi læser og snakker om menneskerettigheder og om real-life heroes. I den forbindelse vil vi også arbejde med IOC’s <i>Refugee Olympic Team</i> . I denne periode vil vi desuden kaste os ud i små <i>Taskmaster</i> -opgaver, som børnene selv skal udarbejde og give til hinanden. Med disse opgaver bliver der særligt fokus på samarbejde, mundtlighed og forståelsen af skriftlig engelsk. Vi starter også langsomt op på vores Travel Faire, som vi for alvor går i dybden med frem til jul.				
TYSK	Sport und Freizeit Med emnet “Sport und Freizeit” sætter vi fokus på bevægelsesverber. Gennem samtaleøvelser, lege og korte skriveøvelser arbejder vi med at opbygge ordforråd, så vi kan udtrykke os på tysk om, hvilke sportsgrene og fritidsinteresser vi selv har, men også spørge ind til andre. <u>Sprogligt fokus:</u> Hold 6 & Hold 7: Vi har fokus på verber (udsagnsord), herunder at slå verber op i infinitiv (navnemåde/at-form) i ordbogen, hvordan vi finder stammen på et verbum (udsagnsord), men også hvordan ordbogen kan hjælpe os med at finde den rigtige bøjning af et verbum. Vi arbejder også med simple huskeregler for, hvordan verber bøjes, når vi taler i 1.person singularis (ental) og 2.person singularis (ental).				



OL og fællesskab – ”Sammen!”

uge 47 - 51

Friskolemarkedet	Teambuilding	Fællesskab	Universet	Oplevelser	Sammenhold
DANSK	I romanen ”Banan” følger vi Billie, som bor alene med sin mor, der er sygeplejerske på Rigets traumeafdeling. Hendes far forsker i molekyler og bor i Brasilien Hun er venner med Funny og Hugo. Da trekløveret udvælger Malena som mobbeoffer får Billie ikke sagt fra og hun tør ikke betro sig til sin mor. Men så begynder hun at skrive hemmelige breve med usynlig skrift og gemme dem i det store træ i gården. I dette forløb vil vi, sideløbende med romanlæsningen, arbejde med trivselsfremmende aktiviteter. Vi har fokus på børnenes forståelse af fællesskab, samarbejde og respekt for hinanden.				
MATEMATIK	Lukker huller Vi lukker huller, arbejder med regnestrategier og fagliglæsning i matematik. I dette forløb sætter vi også spot på algebra, reduktion, rødder og potenser.				
EMNE (KULTURFAG)	De Forenede Nationer og ”Den Olympiske våbenhvile” Tanken om De Forenede Nationer blev til under Anden Verdenskrig (1939-1945). Millioner af mennesker blev dræbt i denne krig. Endnu flere blev fordrevet fra deres hjem. Byer lå i ruiner. Verdens ledere følte et stærkt behov for at skabe et forum, som kunne bidrage til fred og sikkerhed og stoppe fremtidige krige – noget der bragte verden tættere sammen. De var klar over, at dette kun kunne lade sig gøre ved at oprette en international organisation, hvor alle nationer arbejdede sammen. Denne organisation blev De Forenede Nationer. FN's Generalforsamling har i november 2023, i samarbejde med IOC, stiftet en resolution om olympisk våbenhvile, der gælder fra syv dage før OL i Paris til og med syv dage efter de paralympiske lege i Paris - en mulighed for at sende et utvetydigt signal til verden: ”Vi kan forenes selv i tider med krige og kriser. Sammen kan vi arbejde for en bedre fremtid.” sagde Thomas Bach, IOC-præsident. Rusland og Syrien valgte ikke at stemme...				
HISTORIE 6	Vikingetiden – internationale forbindelser og fredelige sammenkomster Vi skal have et miniforløb om Vikingetiden med fokus på internationale forbindelser og fredelige sammenkomster. Vi kommer til at lave et direkte videoopkald til vikingetidens Jorvik i England. York og Viborg deler en fascinerende vikingefortid, der er kommet til overfladen gennem arkæologiske udgravninger. Her får vi et spændende kulturmøde får vi både et godt indblik i livet i vikingetiden og som bonus trænet engelskkundskaberne. Formidlerne sammenligner fund fra Jorvik med fund fra Viborgegnen.				
HISTORIE 7					
NATURFAG	Hvordan er vi alle forenet i universet? I disse uger skal vi udforske astronomiens grundlæggende principper og forbinde dem med idéen om fællesskab på tværs af verden. Børnene vil lære om universets opbygning, solsystemets planeter, stjerner og galakser, samt diskutere, hvordan vores fælles udforskning af rummet kan inspirere til globalt samarbejde og en følelse af at være forenet som en del af et større kosmos. Børnene skal på opdagelse i Aristoteles verdensbillede. Er den så meget anderledes end børnenes egen forestilling af Big Bang, galakser, solsystemet og universet.				
IDRÆT	Sammen om boldspil Boldspil kan inddeles i forskellige familier alt efter hvilke formål man ønsker. Formålet i boldspillene bliver, hvordan man sammen – gennem kommunikation, samarbejde og bevægelse kan få gode oplevelser med hinanden og lære om samarbejde. I dette forløb skal børnene blandt andet stifte bekendtskab til en af de hurtigst voksende sportsgren i verden i øjeblikket: Pickleball.				
ENGELSK	Travel Faire For første gang i Æ1 vil vi lave vores egen <i>Travel Faire</i>, hvor børnene skal udvælge og beskæftige sig med ét af de engelsktalende lande på et af de fem kontinenter. De skal blive rejseekspertter på landet og undersøge seværdigheder, lave mad fra netop dette land, lave rejsebrochurer på engelsk fyldt med ”guf” til de rejselystne og nysgerrige. De skal derudover også sætte sig ind i og fortælle om OL-atleter fra netop dette land og kontinent. Udvalgte grupper på friskolen vil blive inviteret til en GRAND OPENING af Æ1’s Travel Faire i december.				
YSK	Vi ser på og sammenligner nogle danske og tyske juletraditioner, og arbejder med at opbygge ordforråd og chunks, der handler om jul. <u>Sprogligt fokus:</u> Hold 6: Bøjning af hjælpeverber + kende forskel på, om et subjekt (grundled) er singularis (ental) eller pluralis (flertal), og om det er 1., 2., eller 3. person i arbejdet med sætningsanalyse. Hold 7: Bøjning af hjælpeverber + genkendelse af køn på substantivernes artikler, herunder simple huskeregler for, hvornår noget er femininum, neutrum eller maskulinum.				